

Sygn. akt III Ca 1604/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 kwietnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Teresa Kołeczko - Waclawik

Protokolant Aleksandra Sado-Stach

po rozpoznaniu w dniu 5 kwietnia 2017 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa Kancelarii (...) Spółki Akcyjnej w K.

przeciwko B. M.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej

z dnia 7 czerwca 2016 r., sygn. akt I C 3245/15

oddala apelację.

SSO Teresa Kołeczko - Waclawik

Sygn. akt III Ca 1604/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem zaocznym z dnia 7 czerwca 2016r. Sąd Rejonowy w sprawie o zapłatę oddalił powództwo Kancelarii (...) Spółki Akcyjnej w K. przeciwko B. M..

Orzeczenie to zapadło przy ustaleniu, że pozwana zawarła z P..pl - (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w W. umowę ramową pożyczki. Złożony przez powódkę wydruk ramowej umowy pożyczki niezawierający podpisów pożyczkodawcy i pożyczkobiorcy nie został uznany przez Sąd za dokument potwierdzający zawarcie przez pozwaną umowy zgodnej z twierdzeniami powódki. Zgodnie z umową ramową pożyczki pożyczkobiorca po zarejestrowaniu się i po utworzeniu konta użytkownika na stronie internetowej, a następnie po podaniu swoich danych osobowych mógł wnioskować o pierwszą pożyczkę. Po wypełnieniu formularza rejestracji, potwierdzeniu numeru telefonu komórkowego i po podaniu kodu (...) pożyczkodawca miał zostać przekierowany do serwisu usług płatniczych celem przelania kwoty w wysokości 0,01 lub 0,50 zł tytułem opłaty rejestracyjnej, a dokonanie tych czynności strony uznawały za akceptację warunków umowy ramowej pożyczki. Po zaakceptowaniu wniosku pożyczkobiorcy pożyczkodawca miał przesłać pożyczkobiorcy formularz informacyjny dotyczący każdej pożyczki oraz projekt ramowej umowy pożyczki przy pierwszej pożyczce. Po otrzymaniu umowy ramowej pożyczkobiorca miał ją podpisać i odesłać na adres pożyczkodawcy. Do ramowej umowy pożyczki została dołączona informacja dotycząca pożyczki o nr os8cdp, w której określono kwotę pożyczki na 500 zł, prowizję na 50 zł, termin wypłaty na dzień 15 maja 2014 r. i okres na jaki pożyczka została udzielona, tj. 30 dni. Przelewem z dnia 12 czerwca 2014 r. Panda M. przekazała na rachunek bankowy

pozwaną kwotę 650 zł. W tytule przelewu wskazano: „PandaMoney us1imb”. W dniu 19 lutego 2015 r. Kancelaria (...) Spółka Akcyjna w K. zawarła z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. umowę przelewu wierzytelności. Pismem z dnia 19 lutego 2015 r. powódka zawiadomiła pozwaną o cesji wierzytelności oraz wezwała pozwaną do zapłaty kwoty 905 zł wraz z umownymi odsetkami wynikającej z umowy pożyczki z dnia 12 czerwca 2014 r. o numerze us1imb, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania.

Ustalenia te doprowadziły Sąd pierwszej instancji do uznania o bezzasadności roszczenia, a to wobec jego niewykazania. Z przedłożonych przez powódkę dokumentów, tj. ramowej umowy pożyczki, potwierdzenia przelewu, umowy przelewu wierzytelności z dnia 19 lutego 2015 r. zawartej pomiędzy Kancelarią (...) Spółką Akcyjną w K. oraz (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w W., a także z zawiadomienia o cesji wierzytelności nie wynika, aby powódka nabyła wierzytelność przeciwko pozwaną wynikającą ze złożonej w sprawie ramowej umowy pożyczki. Do ramowej umowy pożyczki została dołączona bowiem informacja dotycząca pożyczki o nr os8cdp. Tymczasem z potwierdzenia przelewu wynika, iż tytuł przekazania kwoty 650 zł na rachunek bankowy pozwaną został oznaczony jako PandaMoney us1imb. Ponadto powódka w żaden sposób nie wyjaśniła, z czego wynika rozbieżność w oznaczeniu podmiotu, z którym pozwana zawarła umowę ramową pożyczki (P..pl - (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W.) a podmiotem, z którym powódka zawarła umowę cesji ((...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.). W świetle art. 720 kc sąd zważył, że powódka w niniejszej sprawie nie wykazała, że do zawarcia umowy z pozwaną na warunkach przez nią wskazanych doszło. Strona powodowa dołączyła bowiem do pozwu jedynie ramową umowę pożyczki, w której pozwana została wskazana jako pożyczkobiorca, ale pod umową nie było podpisu pozwaną, ponadto nie przedłożyła wydruku przelewu wskazanej kwoty 0,01 zł lub 0,50 zł wysłanej przez pozwaną. Orzeczenie zapadło po myśli art. 6 kc w zw. z art. 232 kpc.

W apelacji powód zarzucił naruszenie prawa procesowego, a to art. 233§1 kpc poprzez jego niewłaściwe zastosowanie tj. brak wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału i odmówienie mocy dowodowej przedłożonym w sprawie dokumentom; art. 232 zd. 2 kpc w zw. z art. 299 kpc poprzez ich niezastosowanie i nieprzeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron – strony pozwaną – w sytuacji, gdy zadaniem Sądu w sprawie brak było środków dowodowych; art. 308§1 kpc poprzez jego niezastosowanie i zaniechanie przeprowadzenia przez Sąd I instancji dowodów z przedłożonych w postępowaniu dokumentów jako dowodów utrwalonych za pomocą urządzeń wskazanych w tym przepisie; art. 339§2 kpc poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, iż w sprawie zachodzą uzasadnione wątpliwości; art. 208§1 kpc poprzez jego niezastosowanie i zaniechanie wezwania strony powodowej do przedstawienia dowodów oraz zajęcia stanowiska celem wyjaśnienia wątpliwości Sądu. Nadto zarzucił naruszenie prawa materialnego, a to art. 60 kc w zw. z art. 29 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim poprzez ich błędną wykładnię i przyjęcie, że oświadczenie woli o zawarciu umowy pożyczki dla swej ważności wymaga formy pisemnej w sytuacji gdy wykładnia przepisu prowadzi do wniosków, iż forma pisemna zastrzeżona została jedynie dla celów dowodowych.

W oparciu o powyższe wnosił o zmianę wyroku w całości i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 905 zł wraz z odsetkami liczonymi od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania, nadto zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego wedle norm przepisanych. Wnosił również o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego rewidenta. Względnie wnosił o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Stosownie do treści art. 505¹³ § 2 kpc, uzasadnienie Sądu drugiej instancji w postępowaniu uproszczonym powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa, jeżeli nie przeprowadzono postępowania dowodowego. Sytuacja opisana w cytowanym przepisie miała miejsce w rozpoznawanej sprawie, bowiem Sąd Okręgowy, po dokonaniu analizy stanu faktycznego sprawy, przyjmuje za własne ustalenia Sądu I instancji stanowiące podstawę faktyczną rozstrzygnięcia przyjętego w zaskarżonym wyroku, oddalając - na podstawie art. 381 kpc - zawarty w apelacji wniosek dowodowy jako spóźniony. Okoliczności, które miały być przedmiotem

dopuszczenia wniosku zostały bowiem dostatecznie wyjaśnione przez Sąd I instancji. Stosownie bowiem do rozkładu ciężaru dowodów, ujętego w art. 6 kc i art. 232 kpc, obowiązkiem strony powodowej było, już na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego, przedstawienie wszelkich dostępnych jej dowodów potwierdzających istnienie i wysokość dochodzonej pozwem należności. Strona powodowa nie wykazała skutecznie, aby powołanie ww. dowodów w postępowaniu przed sądem I instancji nie było możliwe. W konsekwencji powyższego Sąd Odwoławczy kontrolą instancyjną objąć może prawidłowość zaskarżonego rozstrzygnięcia w kontekście faktycznie zgromadzonego przez Sąd I instancji materiału procesowego.

Sąd Okręgowy podziela także ocenę prawną dochodzonego roszczenia dokonaną przez Sąd Rejonowy, zarówno co do przyjętej podstawy prawnej oceny jego zasadności, jak i wyników tej oceny.

Sąd Okręgowy miał także na uwadze, że w postępowaniu uproszczonym zgodnie z art. 505⁹ § 11 kpc apelację można oprzeć tylko na zarzutach naruszenia prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, bądź naruszenia przepisów postępowania, jeżeli mogło ono mieć wpływ na wynik sprawy.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 233 § 1 kpc, należy w pierwszej kolejności wskazać, że Sąd Rejonowy opisał dokumenty w ramach zawartych umów między kolejnymi podmiotami P..pl - (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością i (...) Spółka Akcyjna w K., a poczynione przez niego oceny prowadzą do prawidłowego wniosku, że powód nie przedłożył żadnego dokumentu mogącego stanowić dowód w sprawie. Przedstawione przez niego wydruki różnych nie uwierzytelnionych w sposób prawidłowy dokumentów nie mogły i nie stanowiły dowodów w sprawie. O zasadności żądania nie stanowi przedłożona umowa ramowa, a także fakt przelania na konto pozwanej kwoty wskazanej w dołączonym do pozwu wyciągu z rachunku bankowego - co w żaden sposób nie przesądza jednoznacznie, iż wola zawarcia umowy istniała po stronie pozwanej. W rezultacie brak inicjatywy dowodowej powoda nie może wywoływać niekorzystnych skutków procesowych dla pozwanego. Pogląd ten jest zasadny zwłaszcza wobec faktu, że powód jest profesjonalistą.

Wskazać należy, że strona powodowa nie zdołała uczynić zadość spoczywającemu na niej ciężarowi dowodu wynikającemu z treści art. 6 kc, którego procesowym odpowiednikiem jest art. 232 kpc. W myśl wskazanych regulacji, to na stronie powodowej spoczywał ciężar udowodnienia faktów uzasadniających jej roszczenie, a więc zarówno istnienia i treści stosunku zobowiązaniowego. Jednocześnie należy zauważyć, że powód reprezentowany przez fachowego pełnomocnika nie zamieścił w pozwie wniosku o przesłuchanie pozwanej. Apelujący nie może przerzucać tego obowiązku na sąd, zatem nie można mówić o naruszeniu art. 232 zd. 2 kpc w zw. z art. 299 kpc.

Wbrew ocenie strony apelującej próba zakwalifikowania kserokopii ramowej umowy pożyczki i potwierdzenia przelewu – wydruku z systemu operacji bankowej do tzw. innych środków dowodowych, o których mowa w art. 308 kpc, jest wadliwa. Jak trafnie podkreślono w doktrynie, wymienione w art. 308 kpc środki dowodowe ustawodawca zaliczył do przyrządów utrwalających albo przenoszących obrazy lub dźwięki. Oznacza to, że środki te, w tym także fotokopie, mają przedstawiać rzeczywistość przez zawarte w nich obrazy lub dźwięki, a nie przez opisy wyrażane pismem.

Zarzuca skarżący też naruszenie art. 208 § 1 kpc poprzez jego niezastosowanie i zaniechanie wezwania strony powodowej do przedstawienia wniosków dowodowych. Zarzut ten jest kolejnym zmierzającym do przerzucenia obowiązków procesowych ze strony powodowej na Sąd. Ponadto jak mowa była wcześniej, to na powodzie spoczywa ciężar udowodnienia roszczenia, wobec tego Sąd nie byłoby zobligowany do podejmowania jakichkolwiek działań z urzędu.

Nie jest trafny także zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 339 § 2 kpc. Z przepisu tego wynika, że Sąd wydając wyrok zaoczny bada przede wszystkim okoliczności faktyczne przytoczone w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą. Jeśli twierdzenia te nasuwają uzasadnione wątpliwości powinien przeprowadzić postępowanie dowodowe. Kryteria jakimi powinien kierować się Sąd oceniając przytoczone przez powoda okoliczności faktyczne powinna opierać się przede wszystkim o ocenę zasadności roszczenia z

punktu widzenia prawa materialnego. Wewnętrznie sprzeczne, nielogiczne twierdzenia dają podstawę do przyjęcia uzasadnionych wątpliwości co do twierdzeń powoda. W niniejszej sprawie twierdzenia podniesione w pozwie nie pozwalały na przyjęcie zasadności zgłoszonego roszczenia o zapłatę od pozwanej kwoty 905 zł odsetkami. Treść pozwu nie wskazuje dokładnie jakie były warunki umowy. Weryfikacja okoliczności w dokumentach dołączonych do pozwu prowadziła do konieczności oceny tych dokumentów, a zatem przeprowadzenia postępowania dowodowego. Skoro powód opiera żądanie na wejściu w prawa dotychczasowego wierzyciela pozwanego, to winien to udowodnić. Powinien również wykazać, że pierwotnemu wierzycielowi przysługiwała wierzytelność będąca przedmiotem przelewu. Uzasadniając zaś oddalenie żądania pozwu, Sąd wskazał na rozbieżności tak w oznaczeniu podmiotu, z którym pozwana zawarła umowę, jak i w numeracji umowy pożyczki. Dostrzegł w niniejszej sprawie braku podpisu pozwanej na umowie. Nadto za sądem I instancji należy podnieść - nie było możliwości weryfikacji twierdzeń powoda, gdyż nie przedłożył wydruku przelewu kwoty 0,01 lub 0,50 zł wysłanej przez pozwaną. Wobec tego wiarygodnych dowodów na istnienie i wysokość żądania powód nie zaoferował.

Nie ma też racji skarżący zarzucając naruszenie prawa materialnego. Podstawą rozstrzygnięcia wskazaną w uzasadnieniu Sądu I instancji było przede wszystkim nie sprostanie przez stronę powodową jej obowiązkom dowodowym. Zatem nie był trafny zarzut naruszenia art. 60 kc w zw. z art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. ustawa o kredycie konsumenckim. Podzielić należy stanowisko Sądu Rejonowego, że załączona do akt umowa ramowa pożyczki nie została podpisana przez pozwanego, nie sposób zatem uznać by w istocie została zawarta. Dodatkowo na treść punktu 3.10. § 3 Umowy Ramowej P., wskazuje, że pożyczkobiorca zobowiązany jest do odesłania formularza umowy opatrzonego jego podpisem. Treść tych zapisów jest jednoznaczna i nie nasuwa wątpliwości co do konieczności podpisu umowy pożyczki.

Mając powyższe na uwadze, ponieważ wyrok Sądu Rejonowego jest prawidłowy, apelacja jako bezzasadna została oddalona na podstawie art. 385 k.p.c. w z art. 505¹² k.p.c.

SSO Teresa Kołeczko-Waławik